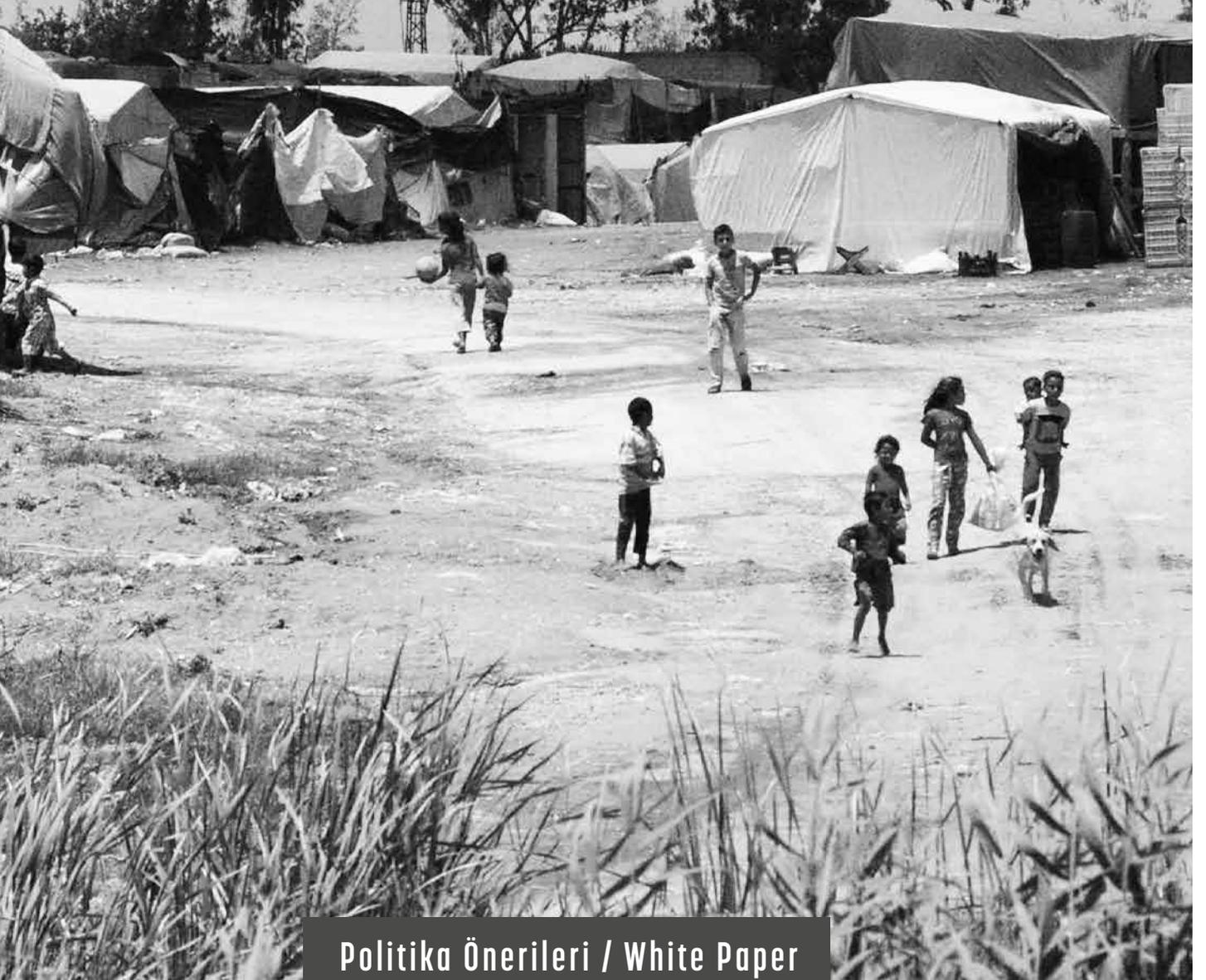

Türkiye'nin Güneyindeki Suriyelilerin ve Göçmenlerin Korunma ve Sağlık Koşullarının İyileştirilmesi Projesi

Improving the Health and Protection of Vulnerable Syrian
and Marginalized Migrant in Southern Turkey Project

Politika Önerileri / White Paper

En Alttakiler

Suriyeli Dom G çmenler Yoksulluk ve Ayrımcılık
Arasında G ç Yollarında
Mevcut Durum Araştırması Raporu

Politika  nerileri

Living at the Bottom

Dom Migrants From Syria - On the Road Amid Poverty and Discrimination Present Situation Analysis Report

White Paper

Kolluk kuvvetlerinin yıktıkları çadırlarından kurtardığı eşyaları ile bekleyen bir kadın ve çocuk, Gaziantep - Nizip 2015
Woman and child guarding their stuff rescued from the security forces who demolished their tent, Gaziantep - Nizip 2015

Kamu Kurumlarına Yönelik Öneriler

- ▶ **Sınır dışı etmeme ve kamplara göndermeme;** Suriye'deki iç savaş nedeniyle Türkiye'ye sığınan Domlar kültürel farklılık ve/veya yaşam biçimleri ya da etnik kökenleri, dilsel ve dinsel farklılıkları ya da "dilencilik" gibi gerekçelerle asla ve zorla ne sınır dışına ne de kamplara gönderilmemelidir.
- ▶ **Temel ihtiyaçların giderilmesi;** Temel ihtiyaçlarının giderilmesi ve temel hizmetlere erişimleri için verilen çabanın artırılması ve bu konuyla ilgili sadece finansal değil insani kaynağında ayrılması ve uygulamaların sistematik ve planlı yapılarak izlenmesi gerekmektedir.
- ▶ **Sağlık hizmetlerine erişim;** Dom toplulukların buldukları bölgelerde acil sağlık taraması yapılmalı ve ihtiyaca göre sağlık hizmetlerine erişimleri acilen sağlanmalıdır. İl Sağlık Müdürlükleri tarafından Domlar'ın yerleşim alanlarına gezici sağlık hizmetleri görevlendirilmelidir.
- ▶ **Kayıt altına alma;** Domlar kayıt altına alınarak güvenlikleri sağlanmalı, uluslararası korumanın gereği olarak temel insani yardımlara ulaşabilmeleri ve kayıt iline bakılmaksızın temel hizmetlerden faydalanmaları için acil çalışma yapılmalıdır.
- ▶ **Sivil toplumla iş birliği;** Bu grupların kırılganlığı ve ihtiyaçları göz önüne alınarak, her ilin valiliği başta olmak üzere belediyeler ve yerel kamu kurumları Domlara yönelik projelerde ve uygulamalarda sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği ve bilgi/deneyim paylaşımı yapılmalıdır.
- ▶ **Yaşam yerlerinin belirlenmesi ve iyileştirilmesi;** Öncelikle, Domların yaşadıkları ve/veya yaşayacakları yerlerin belirlenerek, bu yerlerde su, elektrik, tuvalet gibi temel insani ihtiyaçların karşılanmasına yönelik girişimlerde bulunulmalıdır. Yaşadıkları çadırlar yerine konteynerler ve yine buldukları yerlere tuvalet, duş, çamaşır yıkama yeri gibi temel ihtiyaçlarını karşılayacakları mekânlar oluşturulmalı, barınma koşulları acilen iyileştirilmelidir. Bu yerler bulaşıcı hastalıklara karşı düzenli olarak ilaçlanmalıdır.
- ▶ **Çocukların eğitimi;** Sürekli hareket hâlinde ve yer değiştiren Domların çocuklarının tamamının eğitime devam etmediği göz önüne alınarak hem buldukları yerde mobil eğitim mekânları kurulmalı hem de Millî Eğitim Bakanlığı ve il/ilçe temsilcileriyle ortak Yetiştirici Sınıf Öğretim Programı (YSÖP) uygulanmalıdır. Eğitime erişemeyen çocuklar için geçici eğitim merkezlerine ulaşım hizmetleri sağlanmalıdır. Okul öncesi çocuklarla ilgili olarak yine buldukları yerlerde mobil kreş veya benzeri okula hazırlık için merkezler kurulmalıdır. Çocukların eğitimine yönelik burs imkânları geliştirilmelidir.
- ▶ **Arabuluculuk sistemi;** Buldukları yerlerde topluluğun ve sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin de yer aldığı *arabulucu* sisteminin geliştirilmesi ve bu arabulucular

Recommendations for Public Institutions

- ▶ **No deportations or sending to camps:** Doms who have taken refuge in Turkey from the civil war in Syria should never be forcefully deported or sent to camps on any grounds including differences of culture and lifestyle, their ethnic origin, their language or beliefs or pretexts such as “begging”.
- ▶ **Fulfilment of basic needs:** Efforts towards meeting their basic needs and ensuring that they have access to basic services should be increased. Human as well as financial resources should be allocated for this. All efforts should be implemented and monitored in a systematic and planned manner.
- ▶ **Access to healthcare services:** Emergency medical screening should be conducted in regions with Dom populations and access to healthcare services should be ensured immediately for those who require it. Provincial directorates of health should assign mobile health units to areas settled by the Dom.
- ▶ **Registration:** The security of the Dom should be ensured by registration and urgent work should be undertaken to ensure that they have access to the basic humanitarian assistance required by temporary protection, and that they benefit from basic services regardless of their province of registration.
- ▶ **Cooperation with civil society:** Given the fragility and needs of these groups, provincial governorates, municipalities and local branches of public institutions should cooperate and share information/experiences with NGOs in projects and implementations for the Dom.
- ▶ **Identification and improvement of living areas:** First of all, the places where Dom live or are likely to live should be identified and steps should be undertaken to ensure that basic human needs such as water, power and sanitation are available in these locations. Their tents should be replaced by prefabricated residences. Spaces where they can meet their basic needs, such as toilets, showers and laundries, should be set up in the same places. Their shelter conditions must be improved immediately. Living areas should be regularly treated with pesticides to prevent contagious diseases.
- ▶ **Education of children:** Given that Dom children are not going to school because the groups are constantly on the move and changing places, mobile education units should be established in their settlements and at the same time the Catch-Up Class Education Programme (YSÖP) should be implemented together with the Ministry of National Education and its representatives in the province or district. Transport to temporary education centres should be provided for children who cannot access education. For pre-school age children, mobile kindergartens or similar preparatory centres should be established in the places where Doms are found. Scholarships should be created for the education of these children.

aracılığıyla kamu kuruluşlarının temel hizmetleri konusunda topluluklar bilgilendirilmelidir.

- ▶ **İstihdam politikası;** Toplulukların yaşam biçimleri ve kültürel farklılıkları göz önüne alınarak istihdamları konusunda yeni bir politika oluşturulmalıdır.
- ▶ **Mesleki eğitim;** Domların özellikle tarım, inşaat gibi geçici işlerde çalıştıkları göz önüne alınarak bu gruba mesleki eğitimler verilerek ucuz iş gücüyle çalışmalarının önüne geçecek mekanizmalar oluşturulmalıdır.
- ▶ **Toplum yararına çalışma;** Yetenekleri ve istekleri göz önüne alınarak İŞKUR'un Toplum Yararına Çalışma Programından bu topluluğun da yararlanabilmesi için yasal mevzuat gözden geçirilmelidir.
- ▶ **Kolluk kuvvetleri iletişim;** Kolluk kuvvetleriyle ilgili endişelerinin giderilmesi amacıyla güvenlik görevlileriyle bu topluluklar arasında iletişimin geliştirilmesi için kamunun öncülük etmesi sağlanmalıdır.
- ▶ **Kamu hizmetlerine erişim;** Sürekli hareket hâlinde olmaları göz önüne alınarak başta sağlık, eğitim ve barınma ihtiyaçlarına yönelik kamu hizmetlerine daha kolay erişimlerini sağlamak amacıyla bu hizmetlerin buldukları yerlere götürülmeleri sağlanmalıdır.
- ▶ **Mobil iletişim;** Suriyelilere yönelik mevzuat düzenlemelerinin Dom topluluğuna da hızla ulaştırılması için arabulucu, mobil hizmet ve/veya cep telefonlarına kısa mesaj olarak gelmesi sağlanmalıdır.
- ▶ **Sosyal yardım ve hizmetler;** Sosyal yardım ve hizmetlere erişim zorluğu yaşamaları ve yer yer ayrımcılığa maruz kalmalarından dolayı öncelikle kamu kuruluşlarının aktif katılımı sağlanarak sosyal hizmetlere erişim hızla sağlanmalıdır. Ayrıca Domlara yönelik kamu görevlilerinin mevcut önyargıları giderilmelidir.
- ▶ **Veri derleme;** Domlara yönelik uygulanacak proje ve programlar kapsamında temel hizmetlere erişebilmeleri için demografik özellikleri, temel ihtiyaçları hakkında verilerin toplanması ve analizi yapılmalıdır.
- ▶ **Çocuklar için giyim ve beslenme yardımı;** Çocukların mevsim koşullarına göre giysi ve besin ihtiyaçlarının karşılanması için imkânlar çerçevesinde öncelik verilmelidir.
- ▶ **Koordinasyon;** Domlara yönelik temel eğitim, sağlık, barınma ve istihdam hizmetleriyle ilgili faaliyet yürüten kamu kurumları ve sivil toplum örgütlerinin koordineli ve etkin bir şekilde çalışmaları gerçekleştirilmelidir.
- ▶ **Ayrımcılıkla mücadele;** Ayrımcılıkla mücadele amacıyla topluluğun kırılgan yapısı dikkate alınarak yerli halka yönelik farkındalığın artırılması sağlanmalı, ayrımcı uygulamaların ve nefret suçlarının önlenmesi için gerekli tedbirler alınmalıdır.

- ▶ **Mediation system:** A mediation system should be established in places where the Dom are present, including representatives of the community and NGOs. These intermediaries should inform communities about the basic services provided by public institutions.
- ▶ **Employment policies:** A new policy should be developed for their employment that takes their way of life and cultural characteristics into account.
- ▶ **Vocational training:** Given that the Dom are employed in temporary work in agriculture, construction etc., the group should be provided with vocational training and mechanisms should be created to prevent them from becoming a cheap source of labour.
- ▶ **Work for community benefit:** The legislation should be revised to allow this group to take advantage of the Work for Community Benefit Programme of the Turkish Employment Agency (İŞKUR).
- ▶ **Communication with security forces:** In order to alleviate the concerns they have about law enforcers, an initiative should be undertaken to develop communication between the security forces and these groups.
- ▶ **Access to public services:** As they are constantly on the move, public services headed by healthcare, education and shelter should be provided in the places where they are located in order to provide them with better access to such services.
- ▶ **Mobile communications:** Mobile services and SMS messages should be used by intermediaries to ensure that the Dom community are also quickly informed about legislative changes affecting the Syrians.
- ▶ **Social assistance and services:** Since the Dom have difficulty in reaching social assistance and services, and sometimes encounter prejudice, priority should be placed on providing them with rapid access to social services through the active participation of public institutions.
- ▶ **Data collection:** Under projects and programmes to be implemented for the Dom, data should be collected and analysed about their demographics and basic needs with a view to facilitating their access to basic services.
- ▶ **Clothing and food aid for children:** Meeting the food and seasonal clothing needs of children should be prioritised in the framework of the resources available.
- ▶ **Coordination:** Public institutions and NGOs working to provide basic education, healthcare, shelter and employment services to the Dom should carry out this work in a coordinated and effective manner.
- ▶ **Combating discrimination:** In order to combat discrimination, the awareness of the local population should be raised, bearing in mind the fragile structure of this community, and measures should be taken to prevent discriminatory practices and hate crimes.

Uluslararası ve Ulusal Sivil Toplum Kuruluşlarına Öneriler

- ▶ **Beslenme desteği;** Yaşadıkları yerlerde aşevine benzer yerlerin kurulması ve beslenme konusunda çeşitli özel şirket ya da yerel yönetimlerle iş birliği yapılarak, sıcak yemek ve çocuklara her gün yoğurt veya süt verilmesi sağlanmalıdır.
- ▶ **Hamile kadınlara ve bebeklere sağlık hizmeti;** Çadırlarda yaşayan ve sağlık hizmetlerine erişimi olmayan hamile kadınlar ve bebekler tespit edilerek takip, kontrol ve aşılama için sağlık kuruluşlarına yönlendirilmelidir.
- ▶ **Ayrımcılığın önlenmesi;** Dom topluluğuna yönelik her türlü ayrımcılık ve önyargının önüne geçebilmek için STK'lar bu konudaki ihlalleri raporlamalı ve ayrımcılık konusunda çalışan uzmanlar kamu çalışanlarına yönelik farkındalık faaliyetleri yürütmelidir.
- ▶ **Çalışan çocukların eğitime yönlendirilmesi;** Özellikle mevsimlik tarım işçisi olarak çalışan çocuklar eğitime ve becerilerini geliştirecek eğitsel etkinliklere ya da programlara yönlendirilmelidir.
- ▶ **Sağlık okur-yazarlığı;** Kadınlara yönelik sağlıklı yaşam için farkındalığın oluşturulması ve en azından sağlık okur-yazarlık düzeyinin artırılmasına dair faaliyetler yürütülmelidir.
- ▶ **Bulaşıcı hastalıklarla mücadele;** Yaşadıkları her bölgede bulaşıcı ve salgın hastalıklar konusunda bilgilendirmenin yapılarak bireylerin bilgi ve farkındalık düzeyi artırılmalıdır.
- ▶ **Sosyal yardım bilgilendirmesi;** Sosyal yardımlar, sosyal hizmetler ve her türlü eğitim ve danışmanlık hizmetleri konusunda bilgilendirme yapılmalıdır.
- ▶ **Engelli hakları;** Engelli hakları konusunda çalışan STK'ların Dom topluluklarındaki engellilerin tüm hak ve hizmetlerden etkin bir şekilde faydalanması için özel program ve proje yürütmesi sağlanmalıdır.
- ▶ **İzleme komisyonları;** Verilere dayalı olarak belirlenecek olan politikaların izlenmesi için kamu-sivil toplumun iş birliğiyle her bölgede "İzleme Komisyonları" kurulmalıdır.
- ▶ **Kapasite geliştirme;** Dom kadınlara ve çocuklara yönelik her türlü istismarın önlenmesiyle ilgili sivil toplum kuruluşları kapasite geliştirme programları uygulamalıdır.
- ▶ **Erişim ve fırsat eşitliği;** Domların kamu hizmetlerine erişimi ve onlara fırsat eşitliğinin sağlanması, yaşadıkları sosyal dışlanmanın önlenmesi ve kamu görevlilerindeki önyargıların giderilmesi için STK'lar acil çalışmalar yapmalıdır.
- ▶ **Eğitimin izlenmesi;** STK'lar tarafından okul çağındaki çocukların eğitime erişimi ve okula devamı izlenmelidir.

Recommendations for National and International NGOs

- ▶ **Nutritional support:** Food kitchens or similar facilities should be set up in places inhabited by the Dom and arrangements should be made in cooperation with local administrations or private firms to ensure that hot meals are delivered daily, as well as milk or yoghurt for the children.
- ▶ **Healthcare services for pregnant women and babies:** Pregnant women and babies who live in tents and have no access to healthcare should be identified and directed towards healthcare institutions for monitoring, check-ups and vaccination.
- ▶ **Prevention of discrimination:** In order to prevent all forms of discrimination and prejudice against the Dom, NGOs should report violations, and experts on discrimination should run awareness raising activities with public workers.
- ▶ **Directing working children towards education:** Children especially those working as seasonal agricultural labourers, should be directed towards education and educational activities and programmes that will develop their skills.
- ▶ **Healthcare literacy:** Activities should be conducted to raise awareness of healthy living among women and to increase healthcare literacy levels.
- ▶ **Combating contagious diseases:** Information on contagious and epidemic diseases should be provided in every region where the Dom live in order to increase the levels of knowledge and awareness of individuals.
- ▶ **Information on social assistance:** These communities should be informed about social assistance, social services and all kinds of education and counselling services.
- ▶ **Rights of persons with disabilities:** NGOs working on the rights of persons with disabilities should run special programmes and projects to ensure that members of the Dom community living with disabilities are able to benefit effectively from all rights and services.
- ▶ **Monitoring commissions:** Monitoring commissions should be set up in every region through partnerships between the public sector and civil society in order to monitor the policies to be developed on the basis of data.
- ▶ **Capacity building:** NGOs should implement capacity building programmes for the prevention of all forms of abuse against Dom women and children.
- ▶ **Equality of opportunity and access:** NGOs should carry out urgent work to ensure the access of Doms to public services and provide them with equal opportunities, to prevent social exclusion and to overcome the prejudices of public employees.
- ▶ **Monitoring education:** NGOs should monitor the access to education and school attendance of children of school age.

Bereketli Topraklar, Zehir Gibi Yaşamlar

Suriyeli Göçmen Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri Adana İli Mevcut Durum Araştırma Raporu

Politika Önerileri

Fertile Lands, Bitter Lives

The Situation Analysis Report on Syrian Seasonal Agricultural Workers in the Adana Plain

White Paper

Karnabahar fidesi dikimi yapan işçiler, Adana - 2016
Workers seedling planting cauliflower in Adana - 2016

- ▶ **Toplumsal uyum programları;** Suriyeli göçmenlerin en bilinmeyen kesimlerinden olan mevsimlik gezici tarım işçilerinin toplumsal uyumlarına yönelik programlar geliştirilmeli; bu programlar sayesinde göçmenlerin dil öğrenmeleri, mesleki beceri geliştirilmeleri ve Türkiye toplumuna uyum sağlayabilmesinin yanı sıra başta bahçe ve tarla sahipleri olmak üzere tarım aracıları ve yaşadıkları topluluklarla iletişimi geliştirmeye yönelik faaliyetlere odaklanılmalıdır. Tedarik zincirinde yer alan bütün firmaların, kamu kurumlarının, meslek örgütlerinin toplumsal uyuma yönelik plan ve programları oluşturulmalı ve uygulanmalıdır. Toplumsal uyumun bir parçası olarak özellikle Suriyeli gençlerin ve çocukların belirli bir program çerçevesinde kentin sosyal ve kültürel imkânlarından yararlanmaları sağlanmalıdır.
- ▶ **Okul yaşında bulunan çocukların yaygın eğitime erişiminin sağlanması:** Çadırlarda yaşayan Suriyeli göçmen çocukların eğitime hizmetlerine ulaşmasının sağlanması sadece çocuk işçiliğini azaltmayacak hem de çocukların toplumsal uyumu açısından göçmen gruba birçok fayda sağlayacaktır. Bunun için taşınabilir eğitimin Suriyeli çocukları da kapsayacak şekilde düzenlenmesi, kapalı köy/mahalle okullarının Suriyeli çocuklar için açılması, çadır yerleşimlerinde çadır okulların kurulması sağlanmalıdır.
- ▶ **Çocuk evliliklerinin engellenmesi;** Çocuk yaşta kızların evlendirilmesinin engellenmesi için hem kamu kurumları hem de sivil toplum kuruluşları tarafından gerekli destek ve çalışmaları yapılmalıdır.
- ▶ **Tarım aracılarının faaliyetlerinin kayıt altına alınması;** Tarım aracılarının kayıt altına alınması ve çalıştırdıkları işçiler için resmi yazılı bir sözleşmeler yapılması sağlanmalıdır. Tarım aracılarının faaliyetlerinin kayıt altına alınması yüksek sayıda Suriyeli göçmenin çalışma başvurusu yaptıktan sonra çalışmalarını da sağlayacaktır. Suriyeli göçmen işçilerin tarımsal işlere erişimlerini sağlayan tarım aracılarının ucuz iş gücü olarak gördükleri Suriyeli işçilerin onlara bağımlılığını azaltacak faaliyetlerde bulunmalıdır. Herkese verilen ücretin Suriyelilere de verilmesi sağlanmalı, ücretlerini alamayan Suriyeliler için bir şikâyet hattı kurulmalıdır. Ayrıca birçok tarım aracısının Suriyeli işçilere sağladıkları temel ihtiyaçların piyasa fiyatından daha fazla olmaması için girişimlerde bulunulmalıdır. Tüketici olarak Suriyelilerin haklarını da koruyacak çalışmalar yapılmalı, tüketici örgütleri bu konuda harekete geçmelidir.
- ▶ **Gençlerin becerilerinin geliştirilmesi;** Suriyeli gençlerin tarımsal faaliyetlerde traktör kullanımı, budama ve ilaçlama, toprak işleme ve tohum ekimi gibi konularda becerilerini geliştirmek için uygulamalı eğitim programları düzenlenmelidir. Ayrıca Suriyeli göçmenlerin ihtiyacı olan hizmetlerin sağlanmasında Suriyeli genç göçmenlerin bu ihtiyaçları karşılayan kuruluşlarda çalıştırılmasına öncelik verilmelidir.

- ▶ **Social adaptation programmes:** The Syrian migrants have been living in Turkey and making their livings in the labour market - mostly in informal, low-paid work without security or protection, especially in agriculture - for a long time now. As the duration of their stay in the country lengthens, and the conflict situation in Syria drags on, it is becoming less and less likely that they will go back there. For this reason, programmes should be developed to further their social adaptation, particularly for the seasonal migratory agricultural workers who make up the least known segment of the Syrian migrant population. Through these programmes, they would be able to learn Turkish, improve their vocational skills and live in closer harmony with Turkey's society. There should also be a focus on activities aimed at improving their communications with agricultural landowners and intermediaries and the communities they live alongside. All firms, public institutions and professional organisations that are part of the supply chain should develop and implement plans and programmes for social adaptation. As a part of the process of social adaptation, arrangements should be made for Syrian young people and children, in particular, to benefit from the social and cultural opportunities provided by towns and cities within the framework of an organised programme.

- ▶ **Ensuring access to non-formal education for children of school age:** This report has underlined that none of the Syrian children living in tents are going to school and that child labour is widespread. In the light of these findings, enabling these children to reach education services will not only reduce child labour but will also have many benefits for the migrant group in terms of the social adaptation of the children. To this end, arrangements should be made to organise bussing in such a way as to include the Syrian children, to re-open closed-down village and neighbourhood schools for Syrian children and to set up schools in tents in the tent settlements.

- ▶ **Preventing child marriages:** The report points out that marrying girls when they are still children is a widespread social tradition, and draws attention to the need for both public institutions and civil society organisations to provide the necessary support and make the necessary efforts to prevent this.

- ▶ **Registering the activities of agricultural intermediaries:** There is a need to make sure that agricultural intermediaries are registered and that they make official written agreements with the workers whom they employ. Among the Syrian migrant workers examined in this study, not a single one was found to have made an official application to work before starting to do so. Registering the activities of agricultural intermediaries will also ensure that large numbers of Syrian migrants make applications to work beforehand. In addition, activities should be carried out to reduce the dependence of the Syrian migrant workers on the agricultural intermediaries who provide them with access to agricultural jobs and look on them as cheap labour. The Syrians should be assured of receiving the same wage as everybody else, and a complaints line should be established for Syrians who are not paid. Besides, initiatives should be undertaken to make sure that the prices of the basic necessities which many agricultural intermediaries supply to Syrian workers is not above the market price. Work should be done to ensure that the rights of the Syrians as consumers are also protected, and consumer organisations should move to address this issue.

- ▶ **Developing the skills of young people:** Practical training programmes should be made available to develop the skills of Syrian young people in aspects of agricultural production such as driving tractors, pruning, use of agricultural chemicals, ploughing and sowing. Moreover, in supplying services to meet the needs of the Syrian migrants, priority should be given to employing young Syrian migrants in the agencies that meet these needs.

- ▶ **Kadınların işyükünün azaltılması;** Bakım hizmetlerinin topluluk içinden geliştirilecek girişimlerle karşılanması için yenilikçi program ve projelerin geliştirilmesi, kadınların ev içi hizmetlerine destek olacak ve ortak olarak kullanılacak mutfak, çamaşırhane gibi yerlerin kurulması kadınların iş yüklerini bir nebze hafifletecektir. Haftanın birkaç günü çadır bölgelerine sıcak yemek dağıtılması gibi bu alanda hizmetlerin geliştirilmesi ve göçmenlere ulaştırılması gerekmektedir.
- ▶ **Yüksek proteinle beslenme;** Mevsimlik gezici tarım işçilerinin yaşadıkları yörelerde bulunan süt ve hayvancılık kooperatiflerinin üretimleri aracılığıyla başta bebek ve çocuklar olmak üzere yüksek protein kaynaklı ev ve süt ürünleri odaklı beslenmeye önem ve öncelik vermek, böylece yerel kırsal kalkınmaya katkı vermek, toplumsal uyum ve kabulü de güçlendirecek dayanışma ekonomisine öncelik vermek gereklidir. Suriyeli göçmen ailelerin aile gıda güvenliğini sağlayacak küçük çaplı bitkisel üretim, hayvancılık ve kanatlı üretimine yer verilmelidir. Hazine arazilerinde küçük ölçekli gelir getiriciliği de olan kentsel tarım imkânlarının sağlanması için girişimlerde bulunulmalıdır. Suriyeli ailelerin gıdanın güvenliği konusunda ev ekonomisi becerilerini geliştirecek eğitim faaliyetlerine, girdi teminine öncelik verilmelidir.
- ▶ **Yaşam ve çalışma ortamlarının iyileştirilmesi;** Suriyeli göçmen tarım işçilerinin yaşadıkları çadır yerleşimlerde başta temiz su, elektrik, atık su, tuvalet, çadır mekânı gibi ihtiyaçlarının uygun şartlar taşımasına yönelik çalışma yapılmalıdır. Sürekli akar suyun temine edilmesi, ortak çamaşırhane kurulması, tuvaletlerin kapalı ve atıkların uzaklaştırılacak şekilde yapılması sağlanmalıdır. Yaşam ortamlarında çocukların zaman geçirme imkânları sağlanmalıdır. Çadır yerleşimlerinde sosyal izolasyonu azaltmak için gençlere ve yetişkinlere talepleri ve katkıları doğrultusunda bisiklet temin edilmelidir. Elektriği olmayan yerleşimlerde ortak aydınlatma ve hane bazlı elektrik ihtiyaçları için güneş enerjisinden üretilecek elektrik araçları temin edilmelidir. Çalışma ortamlarında ilk yardım seti bulundurulmalı, tarım araçlarına ve çavuşlara ilk yardım eğitimi verilmelidir. Ayrıca işçilerin dinlenmesi için gölgelikler oluşturulmalıdır.
- ▶ **İnsani yardım;** Barınma, giysi, gıda veya nakit gibi insani yardım olanaklarının kentten uzakta ve iş durumuna göre göç eden mevsimlik gezici tarım işlerinde çalışan Suriyeli göçmenlere de ulaşması için çalışmalar sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte gerçekleştirilmelidir.
- ▶ **Bilgilendirme ve psiko-sosyal destek;** Suriyeli göçmenlere eğitim, sağlık, kimlik belgesi, sosyal yardımlar ve özellikle haklar konusunda düzenli bilgilendirme yapılmalıdır. Mobil olarak çadır yerleşimlerine psiko-sosyal destek verilecek şekilde hizmet sunulmalıdır.

- ▶ **Reducing the workload of women:** The tasks of providing care and domestic services that are placed on the shoulders of women are especially tiring when they have to be carried out in a camp or tent environment. The workload of women could be alleviated, to some degree at least, by developing innovative programmes and projects to meet the need for care services through initiatives within the community, and by establishing facilities for common use, such as kitchens and laundries, which would support women in the provision of domestic services. It would also be beneficial to provide the migrants with services such as the distribution of hot meals on certain days of the week to the areas where the tents are located.

- ▶ **High-protein nutrition:** The food available to the Syrian seasonal migratory agricultural workers, and particularly their protein intake, is inadequate to boost their physical resilience or to ensure the healthy development of the children. Importance should therefore be attached and priority given to improving their nutritional status with a focus on high-protein meat and milk products especially for infants and children making use of the production of the milk and livestock cooperatives in the regions where the seasonal migratory agricultural workers live. This would also contribute to local rural development and prioritise an economy of solidarity that would strengthen social adaptation and acceptance. In addition, the Syrian migrant families could help to secure their own food security if they are enabled to engage in small-scale crop production, livestock rearing and poultry production. Initiatives should also be taken to make it possible for them to engage in small-scale, urban agriculture on Treasury land, which could also generate some income. First and foremost, arrangements should be made for educational activities to develop the home economy skills of the Syrian families with respect to food security, and for the supply of the necessary inputs.

- ▶ **Improvement of living and working conditions:** Efforts need to be made to bring conditions in the tent settlements where the Syrian migrant agricultural workers live into line with their needs, including clean water, electricity, waste water infrastructure, toilets and tent spaces. There is a need to ensure continuous running water, establish common laundries, and construct closed toilets with adequate arrangements for disposal of the waste. Provision should also be made for children to make better use of their spare time in their living environments. In order to reduce social isolation in the tent settlements, bicycles could be provided to young people and adults, depending on their requirements and their own contributions. In settlements without electricity, equipment should be provided to permit solar power production for public lighting and domestic power needs. First-aid sets should be made available in working environments and first-aid training should be given to agricultural intermediaries and supervisors. Shady places should be created where the workers can rest.

- ▶ **Humanitarian assistance:** Most of the Syrian migrants engaged in seasonal migratory agricultural labour do not have any access to the accommodation, clothing, food and cash support that is provided to others by way of humanitarian assistance. The main reasons for this are that the Syrians in this situation live far from city centres, they move around depending on the availability of work, and humanitarian organisations are not very aware of them. Accordingly, work should be undertaken in conjunction with civil society organisations to ensure that humanitarian assistance also reaches this group of Syrians.

- ▶ **Information and psychosocial support:** This study has also made clear that the Syrian migrants are not sufficiently informed about their rights. They should be provided with regular information about education and health services, identity documents and social assistance. In addition, mobile forms of psychosocial support services should be made available to the Syrians in the tent settlements.

Kalkınma Atölyesi, Avrupa Komisyonu İnsani Yardım ve Sivil Koruma Ofisi (European Commission's Directorate-General for Humanitarian Aid and Civil Protection-ECHO) Avrupa Birliği İnsani Yardım Fonu finansal desteği ve uluslararası bir sivil toplum kuruluşu olan GOAL Global işbirliğinde Mayıs-Kasım 2016 arasında uyguladığı **Türkiye'nin Güneyindeki Suriyelilerin ve Göçmenlerin Korunma ve Sağlık Koşullarının İyileştirilmesi Projesi** kapsamında bilgilendirme, savunu ve insanî yardımı içeren bütünlük bir yaklaşımla hassas durumdaki göçmen gruplarının korunmaya dair karşılaştıkları riskleri azaltmayı amaçlamıştır.

Temel hedefi derinlemesine araştırma ve savunu, bilgi yayımı ve gıda dışı malzemelerin dağıtımıyla göçmen nüfusun karşı karşıya olduğu risklerin azaltılması olan projenin aşağıdaki başlıca faaliyetler uygulanmıştır;

1. Bilgi Yönetimi ve Mevcut Durum Analizi

Düzensiz göçmenlerin nerede ve hangi bitkisel üretimde çalıştıklarının haritalanmasını, koşullarının daha iyi anlaşılmasını ve karşılaşılan korunma risklerinin giderilmesi için kanıt temelli politika öneriler sunulması.

2. Toplumsal Ağlar Aracılığıyla Bilgi Yayımı

Hedef gruba temel haklar, yükümlülükler ve hizmetler hakkında bilgi sunularak Suriyeli göçmenlerin mevcut hizmetlere erişimi ve kullanımına destek verilmesi.

3. Gıda Dışı Malzeme Dağıtılması

Temel ihtiyaçların karşılanması amacıyla hedef gruplara hijyen ve koruyucu malzemeler içeren gıda dışı malzeme paketleri dağıtılması.

Project on Improving the Protection and Health Conditions of Syrians and Migrants in the South of Turkey implemented by Development Workshop between May and November 2016 with the financial support of the European Commission's Directorate-General for Humanitarian Aid and Civil Protection (ECHO) and in cooperation with international non-governmental organisation GOAL Global, has targeted to reduce the protection risks of vulnerable migrant groups using an integrated approach of information dissemination, advocacy and humanitarian aid.

Activities has been implemented within the 3 components of the Project that has the main goal of mitigating the protection risks of migrant populations through research and advocacy, information dissemination, and distribution of non-food items;

1. Information Management / Situational Analysis

Presenting evidence based policy recommendations for mapping of where and which agricultural commodities irregular migrants engaged in, understanding their conditions and addressing and mitigating protection risks.

2. Information Dissemination via Networks

Supporting and facilitating Access and use of available services by Syrian migrants through providing information about fundamental rights, responsibilities and services.

3. Distribution of Non-Food Items

Distribution of non-food items including hygiene and protection kits to target population in order to provide fundamental needs.

Türkiye'nin Güneyindeki Suriyelilerin ve Göçmenlerin Korunma ve Sağlık Koşullarının İyileştirilmesi Projesi Improving the Health and Protection of Vulnerable Syrian and Marginalized Migrant in Southern Turkey Project

Funded by European Union
Humanitarian Aid

DEVELOPMENT
WORKSHOP

Bu materyalin içeriği yalnızca hazırlayanlarına aittir ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

The contents of this document is the sole responsibility of the authors and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

Development Workshop Science Culture Training Research Implementation Production and Enterprise Cooperative

Üsküp Cad. 16/14 Çankaya-Ankara / Tel: 0 541 457 31 90 - 0 532 425 74 25

www.kalkinmaatolyesi.org / info@kalkinmaatolyesi.org / sbayraktar@kalkinmaatolyesi.org

[f](https://www.facebook.com/kalkinmaatolyesi) [i](https://www.instagram.com/kalkinmaatolyesi) /kalkinmaatolyesi